

Druivenhelling

De druivenstruiken zijn toe aan een snoeibeurt. Op Hof van Arcadia staan ze op een druivenhelling en wordt de zogeheten loofwand horizontaal langs vier ijzerdraden geleid. Op die manier komen de druiventrossen niet te hoog te hangen en kunnen ze straks als ze rijp zijn worden geplukt zonder dat er een ladder nodig is.

Door het groeiende weer van de afgelopen tijd zijn de struiken met name aan de bovenkant flink uitgegroeid. „Op sommige plekken komen ze wel een meter boven de bovenste

ijzerdraad uit”, vertelt Jeroen Jansen. „Dat halen we er allemaal af, want dat heeft geen steun.” Bovendien kosten die vruchtloze uitlopers te veel energie die de struik beter kan gebruiken om mooie volle trossen te produceren. Datzelfde geldt voor de zogeheten dieven: jonge scheutjes die ontstaan in de oksel van een blad. Ook die worden verwijderd ten bate van volle druiventrossen.

Over een paar weken, als het rijpingsproces van de druiven begint, worden er ook bladeren wegge-

haald die voor de trossen hangen. „De struiken hebben natuurlijk via de bladeren zonlicht nodig voor de fotosynthese, maar druiven hebben ook zonlicht nodig om te rijpen en lekker van smaak te worden.”

Op een gegeven moment moeten er netten om de struiken worden gespannen, anders doen de insecten en vogels zich te goed aan de vruchten. „Tip: een geluidsinstallatie die geluiden van roofvogels nabootst, kan ook druivenliefhebbers uit de buurt houden.”

Snoeien voor ruimte en vorm

Het lijkt bijna weer als vanouds op het Hof van Arcadia in Opende. Sinds er versoepelingen zijn van de coronamaatregelen komen er weer meer mensen werken in de tuin. En zoals altijd is er genoeg te doen voor iedereen. **👤 Ellen Stikkelbroeck** **👤 Jeroen Jansen**

Het heeft een paar dagen geregend en nu de zon weer schijnt en de temperatuur aangenaam is, schiet het onkruid uit de grond. Dat betekent zoals altijd wieden. Assistent-hovenier in opleiding Alex is er druk mee bezig onder een rij leibomen. „Dat ziet er weer strak uit”, complimenteert groepsbegeleider Jeroen Jansen hem terwijl hij langsloopt.

Jeroen stopt op de hoek van de vasteplantenborder. „Kijk”, zegt hij. „Hier staan drie Amerikaanse eiken met enorm gewas erop **1**. Die worden nu gesnoeid.” Met ‘gewas’ worden de nieuwe uitschieters bedoeld die zijn ontstaan op de oude snoeiplek. „Ze zijn bovenaan wel een meter lang. Als je die niet snoeit, worden de bomen breder en breder.” Op een ruimer stuk land zou dat geen probleem zijn, maar hier is er niet genoeg plek. „Deze eiken zijn klein gepland, maar inmiddels zijn het forse bomen geworden. Ze moeten minimaal één

keer per jaar worden gesnoeid. Anders staan ze niet alleen elkaar te verdringen, maar komen ook de rozenstruiken en andere vaste planten eronder in het gedrang.”

Nieuwe collega-groepsbegeleider Jesse en Brian, die binnenkort wil beginnen aan de opleiding tot assistent-hovenier, proberen samen de klus te klaren. Brian staat op de ladder en snoeit de bomen; Jesse loopt eromheen en kijkt of het goed gebeurt. „We snoeien deze bomen als een soort rok”, zegt Jeroen. Twee lange bamboestokken die tegen de bomen worden gezet dienen als leidraad om de vorm te behouden.

Pluimen in de wind

Niet alleen de eiken in de vasteplantenborder worden onder handen genomen, ook de zuilbeuken naast de boerderij zijn aan de beurt. Die hebben weliswaar ruimte genoeg en er staan geen andere planten onder, maar de hoveniers willen wel graag de vorm behouden. Omdat de beuken wat verder uit elkaar staan, zie

Je moet rond de oude snoeiplek snoeien; de ene tak net ervoor, de andere erachter

je heel goed het verschil tussen de boom die al helemaal is gesnoeid en de twee die deels nog gewas hebben. Die jonge takken wapperen als pluimen in de wind **2**.

De snoeiwerkzaamheden vergen wel wat gevoel en inzicht. „Je moet rond de oude snoeiplek snoeien; de ene tak net ervoor, de andere erachter. Als je elk jaar een paar centimeter vóór de oude snoeiplek snoeit, wordt de boom elk jaar ook een paar centimeter breder”, legt Jeroen uit. En dat willen ze niet. „Maar als je bij alle takken op of achter de oude snoeiplek gaat zitten, dan haal je er teveel blad vanaf en oogt de boom te kaal. Dat is niet mooi.”

Even verderop wijst hij een hulst aan die vorig jaar te rigoureuus onder handen is genomen. „Dit leek vorig jaar wel een kale kapstok; het was geen gezicht.” Inmiddels lopen er her en der weer wat nieuwe takjes met bladeren uit. „Deze hulst overleeft het wel, maar andere bomen kunnen zo’n rigoureuze snoeibeurt niet aan.”

Niet alleen wordt er volop gesnoeid op het hof; door de regen en harde wind van de afgelopen dagen zijn er nog meer klusjes te doen. Zo hebben een paar jongens gisteren heel veel riet weggeknipt langs het pad naast de vijver. Dat was door de wind en regen helemaal platgeslagen en over het pad komen te liggen.

En Rammelt rijdt in zijn elektrische rolstoel langs de rozenstruiken en knipt de uitgebloeide bloemen eraf. „Al die uitgebloeide bloemen zijn door de regen snotterig en bruin geworden. Dat is geen mooi gezicht. **3** Wanneer je de uitgebloeide bloemen eruit knipt, krijgen de knoppen die nog niet zijn uitgekomen weer alle ruimte.” Binnen een week staat het hier weer vol bloemen, weet Jeroen **4**. „Voor veel planten geldt: als je de oude bloemen eruit knipt, bloeien ze langer. De energie gaat dan niet naar het vormen van zaad, maar naar nieuwe bloemen. Als je wél zaad wilt hebben, wordt het weer een ander verhaal.”

Hof van Arcadia

Hof van Arcadia ‘Zorg in het Groen’ in Opende is in 2008 opgericht door Teije en Marja Jacobi. Het zes hectare grote hoveniersbedrijf is een plek voor arbeidsmatige dagbesteding, leer-werktrajecten, opleidingen, werkervaring en GGZ dagopvang. Meer info: hofvanarcadia.nl